

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження порядку обміну інформацією з питань фінансового моніторингу»

1. Резюме

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження порядку обміну інформацією з питань фінансового моніторингу» (далі – проект наказу) розроблено з метою приведення положень нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у відповідність до нормативно-правових актів вищого рівня.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

01 січня 2021 року набрав чинності Порядок подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку/поновлення на обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, реєстрації та подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 року № 850 «Деякі питання організації фінансового моніторингу» (далі – Порядок № 850).

Відповідно до пункту 4 Порядку № 850 формат, структура, реквізити повідомлень, вимоги, довідники для їх заповнення, візуальна форма повідомлень, порядок інформаційної взаємодії суб'єкта з Держфінмоніторингом, а також порядок створення особистого кабінету та доступу до е-кабінету визначаються Мінфіном з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних.

3. Суть проекту акта

Проектом наказу пропонується:

затвердити Порядок створення особистого кабінету суб'єкта первинного фінансового моніторингу та доступу до е-кабінету системи фінансового моніторингу;

затвердити Порядок інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України (далі – проект Порядків);

визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства фінансів України:

від 24 листопада 2015 року № 1085 «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038;

від 29 січня 2016 року № 24 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2016 року за № 241/28371;

від 08 червня 2015 року № 542 «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор та форми такої довідки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24 червня 2015 року за № 749/27194.

Положеннями проектів Порядків пропонується встановити процедури інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) та Держфінмоніторингу; створення особистого кабінету та доступу до е-кабінету СПФМ, визначення форматів, структур, реквізитів повідомлень, вимог для їх заповнення, візуальних форм повідомлень; подання/отримання СПФМ відповідно до Закону України від 06 грудня 2019 року «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361-ІХ) інформації, необхідної для їх обліку як СПФМ, інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення; доведення Держфінмоніторингом до СПФМ інформації відповідно до Закону № 361-ІХ.

4. Правові аспекти

Відповідну сферу суспільних відносин регулюють:

Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

Закон України «Про електронні довірчі послуги»;

Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

Закон України «Про банки і банківську діяльність»;

Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;

постанова Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 року № 850 «Деякі питання організації фінансового моніторингу»;

постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 року № 749 «Про затвердження Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності»;

постанова Правління Національного банку України від 18 серпня 2016 року № 373 «Про затвердження нормативно-правового акта Національного банку України з питань формування файлів інформаційного обміну»;

постанова Правління Національного банку України від 19 травня 2020 року № 65 «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу»;

наказ Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 № 1085 «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 за № 1593/28038;

наказ Міністерства фінансів України від 29 січня 2016 року № 24 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2016 року за № 241/2837;

наказ Міністерства фінансів України від 08 червня 2015 року № 542 «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор та форми такої довідки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24 червня 2015 року за № 749/27194.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту наказу не потребує фінансування з Державного бюджету України чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу з метою забезпечення громадського обговорення буде розміщено на офіційному вебсайті Держфінмоніторингу (www.fiu.gov.ua).

Проект наказу потребує погодження з Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Державною регуляторною службою України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством розвитку

економіки, торгівлі та сільського господарства України, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, Державною службою фінансового моніторингу України та Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Проект наказу не потребує погодження з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, оскільки відповідно до пункту 5 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 361-ІХ Нацкомфінпослуг з 01 липня 2020 року перестав бути суб'єктом державного фінансового моніторингу. Повноваження щодо регулювання та нагляду Нацкомфінпослуг стосовно відповідних категорій СПФМ перейшли до Національного банку та НКЦІФР.

Проект наказу підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Положення проекту наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує зазначення позицій відповідних заінтересованих сторін.

Проект наказу не потребує направлення на погодження до уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності і не потребує зазначення позиції Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект наказу не містить норм, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті наказу відсутні положення, які порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті наказу відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації чи які створюють підстави для дискримінації.

Стосовно проекту наказу Національним агентством з питань запобігання корупції не проводилась антикорупційна експертиза.

Проект наказу не передбачає надання державної допомоги суб'єктам господарювання та підтримку суб'єктів господарювання, відповідно, дія Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» не поширюється на проект наказу. У зв'язку з цим відповідне рішення Антимонопольного комітету України, передбачене зазначеним Законом, не потребується.

8. Прогноз результатів

Реалізація положень проекту наказу не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, на окремі регіони, на ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2021 р.

